

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 368, novembre del 2018

No tenim por

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
 Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
 www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
 LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Tallers Masnou
 G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

Associació Catalana dels Drets Civils:
 Ajuda amb el teu donatiu els presos polítics i exiliats:

ES71 3025 0001 1814 3359 2190
 a l'exili: defensaexili.org

Diumenge 11 de novembre a les 9 del matí sortida amb autocar a Lledoners

Lloc de sortida: supermercat Dia (Nimfa).
 Només matí; tornada a les 14.
 Es farà un vermut i cantarem cançons.
 Porteu vermut, cadires i, si ho voleu, taula,
Preu de viatge anada i tornada 8€.
Reserves al 693 48 21 67

elmasnou@assemblea.cat
<mailto:elmasnou@assemblea.cat>
alellaelmasnouteia@omnium.cat
<mailto:alellaelmasnouteia@omnium.cat>

ÒMNIUM
 Alella · El Masnou · Teià

assemblea.cat
 ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

Al Masnou
 111 Plaça del

LA FRUITA

Primera qualitat

Castanyes
 Moniatos
 Carbasses
 Codonys i tots els fruits de la tardor

Tenim un bon assortit de bolets nacionals

A la fruita la tardor és un plaer

Servei a domicili
Mínim 20€

elmasnou.lafruita@gmail.com
 Mestres Villà, 115,
 el Masnou
 618 76 35 29
 93 540 34 74

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: *No ens fan por les carabasses*

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
T. 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

**ET CONVIDEM A
FER-TE SOCI
DE GENT DEL
MASNOU**

Tu hi sortiràs guanyant i la
nostra vila també

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

www.gentdelmasnou.cat

gentdelmasnou@gmail.com

Editorial

CIMS PER LA LLIBERTAT

El dissabte 13 d'octubre darrer es va dur a terme una iniciativa cívica de notable ressonància al nostre país anomenada "*CIMS PER LA LLIBERTAT*", amb l'objectiu de conscienciar de la injustícia que representa la situació dels nostres presos, exiliats i represaliats polítics, així com transmetre el suport incondicional tant a ells com a les seves famílies. Calia simultaniejar l'ascensió a divuit cims catalans escollits directament per ells, des del més baix, el Montgrí (303 m.), al més alt, la Pica d'Estats (3.143 m); i, entre aquests, el Pedraforca, el Matagalls, el Comabona, el Mont Caro, el Canigó, el Puigsacalm, etc. fins a completar els divuit cims.

Un grup d'amics masnovins vam decidir d'aplegar-nos en aquest darrer, el Puigsacalm, cim proposat pel President Puigdemont. Una ascensió sense dificultats a banda del vent i la boira que es van acompanyar tot el matí. Moltíssima gent de totes les edats pel recorregut i a dalt del Puig (més de 600), compartint el sentiment cívic i reivindicatiu de l'aplec, fent present i viva l'absència dels nostres polítics privats de llibertat. Entre tots els cims es van mobilitzar més de 18.000 persones, tot un rècord, disposades a caminar i fer via per la llibertat dels nostres representants socials i polítics que n'estan privats injustament.

UN ANY DE PRESÓ

El dimarts 16 del mateix mes, s'esqueia un any de l'empresonament arbitrari dels dos líders socials, Jordi Cuixart i Jordi Sánchez, un any de privació de llibertat, un any d'allunyament dels seus estimats, un any de dol. Per tot el país es van realitzar un sens fi d'actes per recorda-ho i reclamar-ne l'alliberament: concentració a la Plaça de Catalunya de Barcelona i concentracions a l'entorn de les presons, a les places de pobles i altres ciutats, recitals i concerts, aixecament de fanalets al capvespre, lectura de manifestos, bo i clamant com una sola veu i un sol poble davant de tanta iniquitat.

El mateix clam es va sentir l'endemà al Masnou als jardins de Can Malet, amb una trobada promoguda per l'ANC i ÒMNIMUM, a la qual va assistir un bon nombre de vilatans sensibles a la crida per la llibertat dels empresonats. Poemes emotius, cants patriòtics, enlairada de dotze fanalets –tants com mesos porten tancats a la presó els dos Jordis– mentre sonava el cant d'Els Segadors, emoció a dojo i molta complicitat surant en l'ambient. Fins quan caldrà esperar?

Que puguin aixecar el vol / com ocell que torna al niu / un any han viscut de dol / i l'aigua viva enyora el riu!

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
L'ESPASA I LA PARET Joan Camps	6
ELECCIONS AL BRASIL Joan Maresma Duran	7
VIVÈNCIES Pep Parés	8
LA PUNTA DE LA LLENGUA (101) Esteve Pujol	10
L'HIMÀLAIA INDI AMB BICICLETA Xavi Tarafa	11
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray	12
SOM Oriol Lugo	14
DITES POPULARS (48) Albert Vidal	14
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí Bertran	15
EL GAT ENS FA RIURE Esteve Pujol	16
AMB PERMÍS DE TEATRE CAPITAL Rosa Vallecillo.....	17
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR Joan Muray.....	17
HISTÒRIA IMPRESCINDIBLE Jaume Clotet i Lluís Valls	18
EL VAGÓ DE LA DISCORDIA Josep Condeminas	20
GENT DEL MASNOU INFORMA	21
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Cullerot	21
IN MEMÒRIAM Pledebut Esteve Pujol	22
ANECDOTARI MASNOVÍ	22

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.

De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Novembre 2018 --

1	dijous	Dominguez	Tots Sants
2	divendres	Ocata	
3	dissabte	Riera	
4	diumenge	Riera	
5	dilluns	Viamar	
6	dimarts	Dominguez	
7	dimecres	Aymar	
8	dijous	Ocata	
9	divendres	Riera	
10	dissabte	Fàbregas	
11	diumenge	Fàbregas	
12	dilluns	Dominguez	
13	dimarts	Aymar	
14	dimecres	Ocata	
15	dijous	Riera	
16	divendres	Fàbregas	
17	dissabte	Viamar	
18	diumenge	Viamar	
19	dilluns	Aymar	
20	dimarts	Ocata	
21	dimecres	Riera	
22	dijous	Fàbregas	
23	divendres	Viamar	
24	dissabte	Dominguez	
25	diumenge	Dominguez	
26	dilluns	Ocata	
27	dimarts	Riera	
28	dimecres	Fàbregas	

29	dijous	Viamar
30	divendres	Dominguez

-- Desembre 2018 --

1	dissabte	Aymar	
2	diumenge	Aymar	
3	dilluns	Riera	
4	dimarts	Fàbregas	
5	dimecres	Viamar	
6	dijous	Viamar	
7	divendres	Ocata	
8	dissabte	Ocata	La Puríssima
9	diumenge	Ocata	
10	dilluns	Fàbregas	
11	dimarts	Viamar	
12	dimecres	Dominguez	
13	dijous	Aymar	
14	divendres	Fàbregas	
15	dissabte	Riera	
16	diumenge	Riera	
17	dilluns	Aymar	
18	dimarts	Ocata	
19	dimecres	Riera	

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.15 - 21	9.15 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viamar Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

brutícia

Totes les cartes de la Bústia Oberta cal que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i es publicaran, només, amb el nom i cognoms de l'autor. En cap cas no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

TOTHOM HI SERÀ CONVIDAT

En qualsevol lluita, empresa o projecte no tot són resultats correctes, exactes o calculats; sempre, per molt bé que es planifiqui, hi ha sorpreses, minves o errors; és per aquesta raó que els imprevistos sempre van associats al resultat final d'èxit o fracàs. El procés que està vivint Catalunya té una finalitat molt clara i determinant, és un vaixell en una direcció única, la qual cosa no vol dir que s'ha traçat el rumb amb un regle; la singladura ha d'esquivar obstacles, incerteses i errades, ha de variar el rumb, ha de sortejar els esculls, ha d'enfrontar els contratemps, però la decisió del nostramo i la tripulació és clara i persistent. Es vol un moviment pacífic de voluntat popular, encara que la violència i aldarulls i desacords d'alguns poden representar, com deia el ben recordat home del temps als començaments de TV3 Antoni Castejon, una petita o gran maragassa. Ens preocupa la violència i les males arts del

nostre enemic per eliminar-nos i fer-nos desistir; això són onades grans o petites que potser ens marejaran una mica. Veiem amb preocupació els càstigs, mentides i atacs dels qui ens volen quiets i submisos; són petits o grans blocs de gel que fan que anem rectificat el rumb segons ens trobem; però això sí, sempre amb el puny ferm, el cap clar, el cor calent i els peus a terra, com deia una cita penjada a la paret del despatx d'un anterior President nostre. Som la tripulació que som, alguns més bons que altres, més o menys perspicaces, molt agosarats o poc, n'hi ha de valents i alguns no tant, però tots els qui volem arribar a una nova terra som gent il·lusionada en un nou projecte, amb ganes de treballar i no ens espanta el que ens puguem trobar, som un poble fart d'aguantar una postguerra de 300 anys i somiem governar-nos, volem semblar el blat i fer-nos nosaltres mateixos el pa. No tenim por. Si un llamp no ens parteix el

barco i ens nega a tots, seguirem en el camí que ens hem proposat, sense violència però fermes, sense imposicions però segurs; no ens faran caure les amenaces, advertències, entrebancs o conclusions; tenim clar el que volem i, si els déus ens acompanyen, arribarem on ens proposem. I quan serem a port farem una gran festassa on tothom serà convidat.

Lluís Valls Mari

EM SEMBLA QUE ÉS MOLT INJUST

Diumenge 7 d'octubre, prova atlètica Ironman des de Calella fins a Montgat: excel·lent!, i fins i tot el nostre butlletí del mes passat se'n va fer ressò. Fins aquí aplaudiments i admiració per als atletes i els organitzadors. Però, i ara ve el però: com que la N-II està tallada, es recomana als conductors que, com que no hi podrem passar gairebé durant tot el dia, prenguem com a ruta alternativa per anar a Barcelona o cap a Mataró la C-32, o sigui, l'autopista de peatge. De peatge! No vulgueu saber els concerts de clàxons i de crits dels conductors fent cues llarguíssimes davant les barreres de peatge d'Alella. Trobo molt bé que es faci l'Ironman; trobo molt bé que Trànsit -era Trànsit?- doni

una alternativa, però PAGANT! Ves quina gràcia! D'aquí venien les protestes. Qui era el responsable de no aixecar les barreres per tal que l'alternativa fos una veritable alternativa i no una despesa obligatòria? No ho sé. Els empleats del peatge ens deien: I què volen que hi fem? Ells potser no hi podien fer res, però els alts responsables sí que hi podien i hi havien de fer. Que algú en prengui nota; i que quan em retallin un dret i m'ofereixin una "alternativa", que ho sigui de veritat. Jo pago l'autopista quan decideixo passar-hi, no quan m'ho manen els altres.

Esteve Pujol i Pons

BRUTÍCIA A TOTA HORA

Una vegada més s'acaba l'estiu i continuem amb la mateixa brutícia amb què el vam començar. El Camí del Mig està fet una porqueria. La part del darrere del Caprabo sembla que no sigui del poble amb tanta deixalla com s'hi acumula. La mateixa vila n'és un bon espectacle, sobretot si comencem pel pati de l'edifici del manteniment. S'acosten les eleccions amb les seves promeses i les seves poques solucions. Ja veurem què ens ofereixen els partits.

Montserrat Valdeperas Roig

PETITS ENCANTS A BENEFICI DE DISMA

Diumenge 25 de novembre, de 10 a 14, al Camí Ral, davant dels núms. 14-15. A partir del dia 2 de novembre podeu passar pel local social de Gent del Masnou, de 18 a 20:30, a fer donació de qualsevol objecte o andròmina que sigui aprofitable per a una venda posterior. Recordem que és indispensable que no siguin objectes de gran volum i que, sobretot, estiguin **nets i en bon estat de conservació**. La recaptació obtinguda serà lliurada íntegrament a **DISMA**. Us agraïm per endavant la col·laboració i generositat.

L'ESPASA I LA PARET

Joan Camps i Ortiz

El 9-N de 2014 els catalans vam mostrar la percepció que tenim de la democràcia, ho vam fer a la nostra manera, amb entusiasme festiu i votant amb caixes de cartró. Votar és l'únic acte democràtic que ens iguala a tots els ciutadans en el dret inalienable de la llibertat sense discriminació de sexe, raça, color, orígens ètnics o socials, característiques genètiques, llengua, religió o conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altre mena, pertinença a una minoria nacional, patrimoni, naixement, discapacitat, edat o orientació sexual.

Sota el compliment a aquesta regla, ho vam reiterar l'1-O patint pacíficament l'embat violent de milers d'agents armats arengats amb l'odi històric del *por ellos*, una patent de cors que els permetia linxar indiscriminadament fent sang i fetge per tal de privar que els catalans votéssim. Malgrat tal violència, vam disposar del cens universal a tots els col·legis, vam constituir les meses amb urnes i es va fer el recompte de vots i vam obtenir uns resultats que parlen sols: Vots a favor de la república 2.044.038 i vots en contra 177.547.

Fracassada la coerció, el PP de Rajoy i el PSOE de Sánchez, partits hegemònics del règim monàrquic dissenyat per Franco, alhora enfonsats fins al coll en la corrupció sistèmica dels seus respectius partits, s'arrimaven als C's de Ribera, l'hereu dilecte d'Aznar, i es conjuraven per institucionalitzar barroerament el 155. L'estratagema de la gran Soraya decapitant políticament els catalans que volem un país en pau i democràtic, allunyat de la dreta nostàlgica del feixisme terrorífic del 1939, havia avortat. Així hem arribat a ser l'únic regim europeu amb presos polítics, els quals ja porten un any encarcerats. Sort n'hem tingut dels qui van poder exiliar-se i contrastar davant del món la diferència que hi ha a ser jutjat a Escòcia, a Suïssa, a Alemanya o a Bèlgica, on la judicatura és equiparable al més elemental sentit comú, que res no té a veure amb l'òptica venjativa que

ens volen imposar.

El 155 havia de ser la joia de la corona que demostraria la falsedat de les dades del referèndum titllades d'haver estat falsejades i justificar la ganduleria de Rajoy a no voler resoldre els problemes polítics fent política. Decapitada l'oposició entre presos i exiliats, les eleccions imposades en el marc de la repressió i la por desacreditarien els resultats de l'1 d'octubre i l'unionisme guanyaria per inqüestionable majoria. Però vet aquí com fou de tossuda la realitat. El 155 fracassava en el ridícul més absolut, ja que les urnes homologades amb tots els ets i uts unionistes, els republicans sumàvem 2.079.340 vots, i superàvem en 35.302 vots el referèndum de l'1 d'octubre, que el govern Rajoy havia volgut impugnar amb violència extrema i un cost de 87 milions d'euros. Fent-ne una lectura plebiscitària, la suma dels diputats elegits de JxCat, ERC i la CUP reafirmaven la majoria absoluta en el Parlament de Catalunya.

Un èxit sense precedents que reflectia la consistència dels anhels de la societat catalana que, al marge de la ideologia de partit, havien votat prioritant la independència. Malauradament, els èxits compartits fan de mal repartir. No ens ha d'estranyar! Els polítics són com tribus antropòfagues, la fam de poder els encega i, si no es mengen el cap de la tribu aliena, acaben menjant-se el de

la tribu pròpia quan la unitat per la causa comuna exigeix la *dieta vegana*, que no és fam de poder, és, si més no, l'afany d'equitat i legitimitat de la societat civil ben entesa que Òmnium i l'Assemblea Nacional Catalana han modelat i liderat amb la valentia i sacrifici de Jordi Cuixart, Jordi Sánchez i Carme Forcadell.

Valentia, però també candidesa, a mi se'm van posar els pèls de punta quan Carme Forcadell i Muriel Casals pregaven davant la multitud de la Plaça de Catalunya que, havent fet la feina d'unir la societat catalana en el "dret a decidir", era hora de **Deixar la política als polítics...** El record d'aquesta cita m'ha fet rellegir el que escrivia a Gent del Masnou el desembre de 2014, on deia: *...o sigui que ara els polítics del "dret a decidir", aprofitant la feina feta, volen desmarcar-se de l'ANC i Òmnium eludint la unitat que se'ls reclama en pro del bé comú...*

Puigdemont i Junqueras haurien de deixar el posat petri de perfil i farien bé, mirant-se als ulls: si es deixen arrossegar per les misèries que es couen en el partit i no s'imposen incondicionalment l'objectiu comú prioritari dels qui els hem votat, la independència la parirem morta. La qual cosa significa perpetuar el futur de Catalunya i dels catalans com ha estat sempre: entre l'espasa i la paret.

Eleccions a Brasil

Segona volta

Joan Maresma Duran

De Jair Bolsonaro, aquest home que quan llegiu aquestes ratlles és potser ja el president de Brasil i que aquí alguns anomenen "coiso" –el substantiu masculí de "coisa"; literalment "cosa", inspirats en la pel·lícula "It" de 2017, basada en el llibre de *Stephen King* de 1986– diuen que ha guanyat aquestes eleccions inacabables fins i tot abans de la primera volta, celebrada el diumenge dia 7 d'octubre. La segona volta va ser el diumenge dia 28 d'octubre.

Brasil es troba enmig d'una crisi ben àmplia, complexa, que tal vegada és més que una crisi econòmica i política: la pobresa augmenta, la mortalitat infantil ha tornat a créixer, malalties que semblaven erradicades són novament amenaces, la malària ha tornat a la regió amazònica, la febre groga ha ressorgit a la regió sud-est del país, la violència a la zona rural ha augmentat i l'*Amazònia* i el *Cerrado* –una zona semiàrida– són encara més amenaçats per la desforestació. Brasil té tretze milions d'aturats i un nombre creixent de persones que ja no busquen feina perquè ni tan sols tenen esperança de tornar a treballar.

Diuen que el "coiso" ja ha guanyat –jo, personalment, espero que no; escric aquestes línies abans del dia 28 d'octubre– perquè no ha fet servir la campanya electoral per debatre projectes sinó per autoexplicar-se: explicar que sí, que és possible votar un candidat que diu que **els negres no serveixen ni per procrear**, que és millor tenir un fill mort en un accident de trànsit abans que sigui homosexual –suposo que mai no ha perdut un fill per dir una bestiesa d'aquest calibre–, que **els seus fills mai no han sortit amb una noia negra** perquè "són molt ben educats", que **les dones han de guanyar menys** perquè queden embarassades, que es mostra favorable a la tortura i que la dictadura militar –de 1964 a 1985– d'aquest país que m'acull des de fa un

grapat d'anys hauria d'haver matat unes 30.000 persones més i que, **si van morir innocents, doncs mira... són coses que passen** –sempre i quan no fossin de la seva família, suposo. Aquestes bajanades les he vistes i sentides i escoltades i llegides... No són *fake news*... Em pregunto últimament en mans de qui estem...

La por i la inseguretat, quan són lliures i sense paràmetres, són uns pèssims consellers i són altament contagiosos... Porten el desig de solucions simples per a aquesta complexa, difícil i estranya existència i la creença que un líder apropiat és capaç de solucionar els problemes gegantins del país... una utopia...

Desafortunadament, em fa l'efecte que no només a Brasil l'arc de la història provoca curtcircuits en la convivència dels ciutadans... Sembla ser que a tot arreu sona atractiu que hem d'estar units per llaços de sang, ètnics, racials o religiosos i no només per un conjunt de normes que visen el bé comú entre diferents.

Perd la democràcia –que crec que és el menys dolent dels sistemes– perquè existeix aquest mite de la corrupció –cert que últimament sembla galopant; estic segur que ha existit sempre–, i perd la política i Brasil i el món esperant solucions màgiques que

Fernando Haddad

venen d'uns pocavergonyes que només miren la seva butxaca...

Al butlletí del mes de desembre de 2017 hi vaig posar aquesta cita que em sembla molt bona. La repeteixo: *Creo que puedo afirmar como hecho que ha dejado establecido la historia moderna que todo el mundo, o casi, en un conjunto de circunstancias determinadas, hace lo que le dicen; y habréis de perdonarme, pero hay pocas probabilidades de que vosotros fuerais la excepción, como tampoco lo fui yo. Si habéis nacido en una época en la que nadie viene a mataros a la mujer y a los hijos sino que, además, nadie viene a pedirlos que matéis a la mujer y a los hijos de otros, dadle gracias a Dios e id en paz. Pero no descartéis nunca el pensamiento de que a lo mejor tuvisteis más suerte que yo, pero que no sois mejores. Pues si tenéis la arrogancia de creer que lo sois, ahí empieza el peligro.*

Jonathan Littell. "Las benévolas". Us recomano aquest llibre. Un dels millors que he llegit.

Vivències

Pep Parés

L'OLOR D'UN SENSE SOSTRE

L'altre dia estava fent un cafetó en un petit bar de Barcelona bo i esperant que la pluja minvés i poguéssim tornar en moto al Masnou.

El temps lluïa de rigorós hivern tot i que encara fes bona temperatura. De cop es va obrir la porta i hi va entrar un sense sostre amb un tetrabric de vi barat a les mans. Deuria ser un home d'uns 50 anys, cabell lliscós, barba descuidada i força abrigat. Tot va ser travessar la porta i omplir-se l'espai d'una sentor pestilent, profunda i penetrant. L'home va demanar alguna cosa— que se li va negar— i va tocar el dos. Sort que van obrir la porta automàtica de bat a bat una bona estona! Feia temps que no m'impressionava tant una determinada olor.

Acostumats a la nostra higiene, rumiava com podem ser tan insensibles a la nostra pròpia pudor; com ens hi podem avesar d'aquesta manera. Després t'adones que això de la neteja és un element tan modern a la història del món, a la cultura cristiana, que podem parlar només de 200 anys cap aquí.

Un cronista ja esmentava un mareig del rei Lluís XIV de França causat per la sentor que pujava fins a un balcó interior des d'on observava el ball dels seus cortesans. I eren cortesans, gent mitjanament rica! Imagineu-vos l'olor del poble ras!

La higiene no existia, simplement. Un cop eres adult, tu tenies un vestit que

portaves a sobre fins que et queia a trossos al cap dels anys. Era com una segona pell. No se la treien ni per dormir. De fet, dormir sobre una màrrega miserable no convidava gaire a despullar-se, tampoc. Ho explica molt bé José Saramago —autor ben documentat— en la seva novel·la *Memorial del convent*, quan narra les peripècies d'en Baltasar Mateus, el protagonista, i la seva companya Blimunda.

De fet, tot plegat ho he pensat per arribar a adonar-me de fins a quin punt hem oblidat el que érem i com vivíem tot just fa quatre dies al món occidental. La cultura àrab, refinada i amb banys públics, ens donava mil voltes. La flaire d'aquest sense sostre m'ha portat a aquestes reflexions, més enllà de sentir-ne una profunda pena.

Sovint, quan passo caminant pel costat d'alguna antiga masia mig derruïda, faig l'intent de recrear la vida dels que hi habitaven. La masia era un món tancat, reclus sobre ell mateix, on el tarannà de l'amo ho feia i decidia tot. Si tenies la sort que fos una bona persona, sempre podies gaudir d'un dia a dia millor. Però treballar de sol a sol no donava gaires més opcions. Als aplecs de les ermites properes tothom

s'hi arraulia perquè eren festes assenyalades. Amb una mica de sort, podies conèixer el teu futur marit o muller, quasi sempre de la teva mateixa extracció social. Era una bona raó per rentar-se i mudar-se, ni que fos un cop cada mig any! Ho explica molt bé Caterina Albert a la novel·la *Solitud*! Però l'olor d'aquells pagesos estava ventilada per l'aire de les muntanyes i no podia compararse a la pestilència de la gent pobra dins dels carrers estrets i bruts de les ciutats, la gent de *La Catedral del mar*.

Quan vaig fer història a la Universitat, em seduïen tots els bons llibres que parlaven de la vida de la gent humil, del seu tarannà diari, de les seves il·lusions. Llibres que s'interessaven per la gran massa del poble, sense trons ni corones, que les nostres escoles havien oblidat. Recordo Jacques Le Goff a *La Civilització de l'Occident Medieval*. No hauria volgut que s'acabés mai, el llibre.

Avui dia, amarats de tota mena de marques de perfums i per l'excés d'higiene, només ens poden sorprendre sentors com la d'aquest home sense sostre, que és igual, o molt semblant, a la dels nostres avantpassats.

L'ANC Masnou convoca la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda, davant l'Ajuntament fins que sigui alliberat i retornat el Govern legítim de Catalunya. T'hi esperem!

50 anys de l'Escola Bergantí.

Octubre 1968-2018

Petita història d'aquest mig segle de l'Escola que enguany celebrem i que anirà apareixent en aquesta publicació.

Inicis 1968 - (1)

Els cinquanta anys de l'Escola Bergantí són la constatació que el projecte inicial, tot i ser petit, precari i aventurer, tenia tota la força de la il·lusió, la certesa i l'empeny amb què es va sembrar.

Ara, després de tots aquests anys, es pot veure clarament que la idea era encertada.

Amb la convicció clara, el 1968, que l'Escola Catalana no l'havien morta sinó que estava empresonada, Joan Cassi i Carme Giralt, amb arrels, tots dos, en l'Ecoltisme, decidiren començar d'una manera senzilla però valenta un projecte d'escola catalana, laica, coeducativa i moderna al poble del Masnou.

L'Escola s'inaugurà al carrer Lluís Millet núm. 80, on ara es troba un comerç de ferreteria, i finalment i com a primera escola estable al núm. 53 també al mateix carrer i on restà fins al 1981.

Al començament amb una sola classe on la majoria d'alumnes eren les seves filles i fill i veïns del barri, però, de mica en mica, s'anà consolidant i n'augmentà el nombre d'alumnes amb famílies que creien en el projecte.

El nom de Bergantí era tota una declaració de com es volia que fos l'Escola: un veler amb les veles desplegades navegant sempre endavant. Una escola que s'arrelava al Masnou, poble de marins valents i audaçs i bons negociadors disposats a capejar qualsevol temporal.

I així amb aquest pensament en Joan i la Carme van començar a dirigir la nau cap a altres indrets desconeguts. Sense saber-ho posaven la primera pedra d'un projecte que conduiria les criatures cap a un nou futur més ampli, més nou i més nostre. Enfilaven la proa cap a un món millor.

escola BERGANTÍ 50 ANYS

50 anys acompanyant l'aprenentatge

Fra Juníper Serra, 46 el Masnou · 93 555 49 50 · www.escolaberganti.org

La punta de la llengua (101)

Esteve Pujol i Pons

Tot sovint –massa i tot– sentim que certs informadors meteorològics ens assabenten que “hi ha hagut una gran tempesta amb aparell elèctric”. A veure, anem a pams; agafem el diccionari:

aparell. 3 1 Instrument o conjunt d'instruments o d'objectes que serveixen per a executar alguna cosa, per a algun fi. *Aparell destil·latori. Aparell ortopèdic. Aparell elèctric, automàtic.* És a dir que un aparell és una eina, un estrí, un artefacte, un instrument.

aparat. 1 1 Allò que fa pompós un acte, una cerimònia. 1 2 **aparat elèctric** *Seguit de llamps i trons que acompanyen una tempesta.* I només és sinònim d'aparell en el sentit de conjunt d'òrgans d'un govern, d'un partit polític... *L'aparell de l'Estat, L'aparell burocràtic.*

Per tant, quan algú –encara que sigui a TV3 o al diari ARA– ens diu que la tempesta anava acompanyada d'*aparell elèctric*, caldrà entendre que hi havia, per exemple, uns quants electrodomèstics que queien dels núvols barrejats amb l'aigua, la calamarsa, els llamps i els trons. Em sembla que no és pas ben bé això el que volen expressar els homes del temps.

Xavi Cardona,

Gràcies per les floretes que vas dedicar a aquest espai lingüístic en el butlletí del mes passat. Vaig estar temptat de deixar ja aquesta secció, però... tu tens la culpa que hagi decidit de continuar-la. Gràcies, altra vegada.

Posa't a prova!

Després de 101 articles de **La punta de la llengua**, comprova el teu nivell de català

Tria la resposta que creguis més adient i marca-la.

Comprova els teus encerts per saber els punts que tens.

Cada resposta correcta val un punt.

1- A l'escola, en Pauet va plorant a la mestra i li diu:

- a • En Martí m'ha emputxat!
- b • En Martí m'ha empès!
- c • En Martí m'ha empenyut!

2-

- a • El meu tiet viu a Mèxic
- b • El meu oncle viu a Mèxic
- c • El meu onclo viu a Mèxic

3-

- a • Hi ha gronxadors nous a la placeta
- b • Hi ha columpis nous a la placeta
- c • Hi ha columpios nous a la placeta

4- El 24 de desembre, al vespre, celebrem:

- a • La Nit bona
- b • La Nit vella
- c • La Nit de Nadal

5- L'aigua d'aquella font:

- a • Olorava a ous podrits
- b • Feia pudor a ous podrits
- c • Feia pudor d'ous podrits

6- La mare:

- a • Em va donar un petó a la galta
- b • Em va fer un petó a la galta
- c • Em va pegar un petó a la galta

7- En una situació conflictiva, què diries?:

- a • Les hem passat canutes!
- b • L'hem liada!
- c • Les hem passat (o passades) molt magres!

8- Arribarem a les 16:30:

- a • A les quatre i mitja
- b • A dos quarts de cinc
- c • A dos quarts de quatre

9- En català correcte en

Trapero hauria dit:

- a • Bueno, pues molt bé, pues adió!
- b • D'acord, molt bé, doncs adeu-siau!
- c • Val, pos molt bé, pos bon vent!

10- L'espectacle m'ha encantat:

- a • M'ha semblat molt txulo
- b • M'ha semblat molt guai
- c • M'ha semblat magnífic

Puntuació:

De 9 a 10 punts: Eufòria i coets enlaire; es nota que t'agrada i tens cura de la teva parla.

De 6 a 8 punts: Vas per bon camí, però has d'estar alerta i polir el teu llenguatge. Pensa que cada cop que dius “*tinc que*” moren cinc filòlogues i tres filòlegs.

De 0 a 5 punts: Recupera els articles de *La punta de la llengua* i posa-t'hi: Objectiu: Salvar la llengua. Endavant!

Respostes correctes

e-p \ 1-c \ 8-p \ 3-p \ 10-c
1-p \ 5-p \ 3-g \ 4-c \ 2-c

L'Himàlaia indi en bicicleta

Xavi Tarafa

Un pressupost que no arriba per a la Colúmbia Britànica; un llibre, *Himalaya by bike*, criant pols en una lleixa de casa, i molts amics recomanant-me anar a Zaskar i Ladakh. Així és com sorgeix un dels millors viatges que mai he fet: **l'Himàlaia indi en bicicleta**.

L'Índia em saluda amb una bufetada. La xafogor al sortir de l'aeroport de Delhi és insuportable; estem a uns quaranta graus, tot i ser la una de la matinada; el trànsit a l'autopista sembla d'hora punta; i a mesura que ens acostem al centre m'impacta l'espectacle dantesco de les voreres plenes de gent dormint-hi.

A Delhi hi seré dia i mig. El temps just per acabar d'enllestir la logística del viatge. Dia i mig per quedar fascinat per la ciutat: carrers atapeïts on els tuk-tuks competeixen per l'espai amb motos i cotxes sota el brogit ensordidor de mil i un clàxons sonant alhora; la ferum de brossa fermentada i pixats a cada cantonada; la gent dormint a qualsevol racó; i el contrast amb la nova classe mitjana amb el seu món paral·lel de centres comercials i metro amb aire condicionat. Però no he vingut a visitar Delhi, he vingut a pedalar; i dos dies després em desperto a Shimla, l'antiga capital d'estiu britànica. Situada a 2300m i als peus de l'Himàlaia era el punt previst per iniciar la pedalada. Per endavant, unes primeres etapes que em durien a recórrer Kinnaur i després Spiti.

Són dies durs. Soc als contraforts sud de l'Himàlaia i el monsó hi arriba. Pedalo constantment sota la pluja per carreteres molt transitades... i com conduïxen! Pateixo. Per sort, entraré aviat a Spiti, un altre món.

A poc a poc m'endinsó en territori budista. A mesura que deixo enrere pluja, trànsit i santuaris hinduistes van apareixent banderoles d'oració en ponts i collades. Són dies d'anar guanyant alçada fins a sobrepassar els quatre mil metres. Visito monestirs i xerro amb els primers lames que em trobo. Soc molt a prop del Tibet, alguns dies, en línia recta, a no més de tres quilòmetres d'aquesta frontera artificial que divideix en

dos un sol poble. Els paisatges són espectaculars i, quan no és un monestir encimbellat, el que veig és una glacera i, quan no, formes surrealistes creades per l'erosió del vent i l'aigua en aquests deserts d'alçada.

Surto de la vall d'Spiti a través del coll de Kunzun a més de 4500 m. Gaudeixo de les vistes sobre glaceres que es despenquen des dels 6000m. Són dos dies durs. Tot el que té de bonic el paisatge ho té d'infame la pista, que comparteix espai amb la llera dels rius. Pedalo i empenyo la bici sobre còdols i, de vegades, amb més d'un pam d'aigua als peus.

Així arribo a Keylong, a la carretera Manali-Leh, i toca decidir-se: vaig directe a Leh o passo primer per Zaskar? Zaskar havia estat una de les valls més isolades del nord de l'Índia. Des del sud, on em trobo, només s'hi podia accedir a peu a través del Shingo La, un coll a més de 5000 m d'alçada. Pel nord només s'accedia en cotxe a la capital, Padum. El *trekking* que creuava la vall duia de 8 a 10 dies els viatgers més agosarats. Actualment s'està obrint una pista que creuarà tota la vall. En quin estat devia estar? Me la jugo: em trec pes posant les alforges en cavalls i enfilo el coll. Creuo la vall en quatre dies més un de descans a Purne per poder visitar el monestir de Phugtal, un dels més aïllats de tot Ladakh.

Deixo Zaskar tan embadalit com quan vaig entrar-hi. El coll de Pensi ofereix unes vistes impressionants sobre l'enèsima glacera. Els paisatges no aflui-

xen. Ja a la vall de Suru, substitueixo els pics de 6000 m per les vistes al Kun i el Nun, cims de 7000 m! El que sí ha canviat és la gent; en lloc de monestirs ara es veuen petits minarets. Acabo aquest segon tram a Kargil, població on el 1999 es va lliurar la darrera guerra en la llarga disputa entre l'Índia i Pakistan pel domini del Caixmir. Per endavant, quatre dies pedalant per bon asfalt fins a Leh, capital del Ladakh. Tomo a endinsar-me en territori budista i visito monestirs com els de Lamayuru, Likir o Alchi. Un cop a Leh, a 3500 m, toca *rematar* el viatge. Començaré pedalant un dels colls més mítics d'Àsia, el Kardung La, amb els seus 5359 m d'alçada; d'allà baixaré a la vall de Nubra amb les seves dunes i camells bactrians arribats amb les caravanes de la ruta de la seda; i acabaré visitant el llac de Pangong, a la frontera amb el Tibet, tal i com fan milers de turistes indis seguint els passos dels *tres idiotes* que hi van anar amb un *scooter* groc en una de les pel·lícules índies més taquilleres dels darrers anys.

De tornada a Leh mato l'espera del vol a Delhi desplegant un cop més els mapes: Tso Moriri, Markha Valley, Stok Kangri (6120 m)... Un viatge n'obre la porta a d'altres. No sé quan, però hi tornaré. Caldrà motxilla, botes i piolet.

**Conferència-projecció del vistge:
diumenge 11 novembre 6 tarda
Gent del Masnou**

Històries de la vila

Joan Muray

CENT ANYS DE LA PANDÈMIA DE GRIP DE 1918/19

–mortaldat al Masnou–

Enguany s'escau el centenari d'aquell terrible flagell que fou la pandèmia de grip que assolà el nostre país, Europa i el món. Se li donaren diversos noms, com grip espanyola o la dama espanyola, epidèmia de grip de 1918 o gran pandèmia de grip.

La seva durada fou d'onze mesos, ja que va començar per la primavera de 1918 i va durar fins a la de 1919, en tres onades.

Calculen que el nombre de morts al món fou de més de quaranta milions; la taxa de mortalitat en alguns llocs va arribar al 20 per cent. Tot i que hi ha càlculs que, pel fet que en algunes parts del món fou molt difícil de calcular-ne la mortaldat, arriben a dir que podrien ser entre cinquanta i cent milions.

A Europa fou entre 500 i 1000 casos per cada 100.000 habitants. A Barcelona, que aleshores tenia uns 640.000 habitants, els morts per la grip foren més de 1.500.

Abans d'anar al tema que ens ocupa, els morts que causà al Masnou, vegem el perquè del seu nom.

Se li va donar el nom de *gripe española*, ja que, en estar bona part d'Europa immersa en la Primera Guerra Mundial, guerra que va començar el 28 de juliol de 1914, i va acabar l'11 de novembre de 1918, els governs dels països bel·ligerants, en tenir gran quantitat de morts per l'epidèmia, però entre els treballadors, imposaren la censura perquè no arribés a la tropa del mal que causava. I així, com que l'Estat Espanyol no estava involucrat en la dita guerra, li donaren el nom de grip espanyola.

Els símptomes eren com a la grip normal: febre, mocs, tos..., després passaven a un col·lapse corporal, hemorràgies a les mucoses, sobretot al nas, pulmons i intestins, fet que provocava en menys d'una setmana una pneumònia o un edema pulmonar.

Tot i amb això, aquesta epidèmia no va sorgir de l'estat, i no sabem exacta-

Vista del carrer Lluís Millet, l'any 1918. Any que li fou posat el nom del mestre.

ment d'on. Podria ser que fos de Xina, on molts treballadors emigraven aleshores cap a Europa i els Estats Units. En aquest país hi hagué el primer brot pel març de 1918, en una caserna militar de l'estat de Kansas, i s'escampà ràpidament per diversos estats; i al mes d'abril, en travessar les tropes americanes l'Atlàntic per unir-se a les dels aliats, portaren el virus al Vell Continent.

De soldats americans que moriren per la grip, se'n compten 11.000 al front i 22.000 sense haver sortit dels EUA.

Si la guerra, que va durar més de quatre anys, va causar més de nou milions de morts, la grip es calcula que es va endur uns quaranta milions de vides.

Al Masnou es va donar el primer cas a començament de maig de 1918, i el darrer a 20 de març de 1919. El total de morts per l'epidèmia de grip a la nostra vila fou de trenta-tres (33), i va

tenir el punt àlgid entre octubre i novembre de 1918, amb un total de vint-i-set del total de trenta-tres.

A aquest nombre, segurament hi caldria sumar altres masnovins que moriren fora de la vila, però no es pot assegurar que fos per causa de la grip, ja que aquest llistat ha estat tret de l'hemeroteca d'un diari, i no hi consta la malaltia causant de la mort. Tot i amb això, del total de tretze morts trobats en ella, només quatre moriren fora dels onze mesos que durà el període al Masnou.

Per tant, si afegim als trenta-tres confirmats els nou possibles, faria un total de quaranta-dos masnovins morts per la pandèmia gripal.

Aquest nombre, si el mirem amb el cens que tenia el Masnou en aquells anys, que era de 3.410 habitants (cens de 1914), ens donaria que la població morta per la grip seria de

Un enterrament de l'època al moment d'arribar a la Parròquia de Sant Pere.

l'1,23% del total.

A Catalunya, l'índex de mortalitat, en el pitjor dels casos, fou del 3,4 per cada 100.000 habitants.

LLISTA DE MORTS PER LA PANDEMIA DE GRIP AL MASNOU Entre maig de 1918 i març de 1919

1918

Data - Edat - Nom i cognoms

5-5	67	Martí Baró i Borrell
25-7	27	Mercè Coll i Alzabé
9-10	34	Pere Giralte i Estapé
12-10	3 d	Maria Dòria i Martínez
12-10	24	Maria Martínez i Ibáñez
13-10	43	Maria Esmerats i Clos
13-10	22	Felicià Grau i Pagès
18-10	53	Marcel·lina Godàs i Fiter
18-10	30	Llorenç Comerma i Cunill
21-10	22 m	Cpció. Vendrell i Fernández
21-10	18	Joan Delort i Pla
23-10	30	Florenci Ventura i Escrivà
23-10	38	Jaume Grabolsa i Torruella
24-10	30	Francesca Noguera i Pons
25-10	23	Antoni Vila i Vives
26-10	31	Francesc Peña i Catalán
26-10	41	Francesc Grau i Truch
27-10	24	Joaquima Molins i Florís
28-10	26	Enriqueta Onnós i Marqués
29-10	34	Pere Pujolà i Sala
30-10	27	Filomena Palau i Fàbregas
1-11	33	Jaume Font i March
2-11	6	Dolors Villanueva i Salvador
4-11	74	Joan Masana i Fíguls
7-11	18	Josep Faricle i Sabater
9-11	57	Antoni Duran i Pujadas
9-11	15	Alfred Ribas i Murphy
13-11	27 m	Magd. Masaguer Estrada
27-11	42	Teresa Pla i Estapé

1919

7-2	56	Balbina Maristany i Mora
10-2	18	Isidre Maristany i Maristany
21-2	57	Carme Pons i Salomó
20-3	24	Joan Collell i Pijoan

En aquests mateixos períodes, hem resseguit les esqueles que duia el diari La Vanguardia, i n'ha sortit aquesta llista, tot i que no es pot assegurar que tots aquests morts ho fossin per l'epidèmia gripal, ja que a les esqueles no s'esmenta la malaltia del difunt, com sí que es fa a les partides de defunció del Registre Civil.

La comitiva quan pujava pel carrer Buenos Aires al capdamunt del qual s'acomiadava el dol.

Camí del cementiri, també dit Camí Antic d'Allella. Ara Av. Joan XXIII.

1918

2-7	75	Gerard F. Pagès i Maristany (a Buenos Aires)
25-7	27	Mercè Coll i Alzabé (també és a la llista anterior)
1-10		M. Teresa Curell i Verdeau
20-10	29	Josep Jover i Isern
23-10		Gabriel Riera i Bertran
10-11		Josep A. Malet i Font
23-11		Francesc Maristany i Soler
28-11		Ricard Guarino i Ubinyana
10-12		Teresa Barrera i Forn

1919

21-2		Manuela Bautista i Caudet
8-5	16	Benita Isern i Fàbregas
30-8		Benita Antich i Ylla
21-9		Isabel Ballester i Solé

Si fem una anàlisi de la franja d'edat en què en moriren més al Masnou,

dels trenta-tres segurs veiem que la meitat estaven compresos entre els vint i els quaranta anys, una edat en què representa que les persones estan en plena fortalesa. D'entre dies i vint anys foren vuit. De trenta-un a cinquanta foren també vuit. I dels que en aquell temps es considerava gent gran, o sigui entre els cinquanta-un anys i els setanta-quatre, van ser sis.

FONS CONSULTATS

- Hemeroteca de La Vanguardia
- Registre Civil del Masnou
- Revista Presència. 4/2/18. Dossier de Teresa Salvador
- Revista Serra d'Or, de gener de 2018.
- Reflexions entorn de la història del Masnou. Des dels inicis fins als nostres dies. Rosa Almuzara.

Creu de terme que es troba al mig del Cementiri Municipal.

Som

Com ho podem fer perquè siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes...

Oriol Lugo Real

Psicòleg & Coach Executiu i Personal
Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.oriolugoreal.com / <http://www.institutpsicologic.com>

www.owlpsicologia.com

TRANSFORMA LES TEVES PORS EN AVENTURES

De què tens temor? Què és el que realment et fa por? Quines situacions et fan tremolar només de pensar-hi?

La por és un sentiment que ens paralitza, ens venç abans d'intentar de fer les coses i ens converteix en espectadors o espectadores de les nostres vides.

En primer lloc hem de comprendre que la por, com també totes les emocions, té una funció molt específica: protegir-nos i mantenir-nos sans i estalvis. Si no tinguéssim por, seríem capaços de travessar el carrer sense mirar o d'enfilarnos a dalt del terrat i arriscar les nostres vides. Però quan tenim un excés de por, les nostres activitats es limiten. deixem de fer tot allò que voldríem fer per culpa dels famosos "i si...". Aquestes previsions catastròfiques de futur són els grans fantasmes que generem en les nostres ments amb la intenció de salvar-nos.

Llavors la solució és trobar un punt entremig: no és sa no tenir cap mena de por, però una existència amb un excés de temor tampoc no és vida. Però, com

podem transformar les nostres pors?

La por en si existeix en base a tot el que creem i ens diem en l'àmbit mental. Hi ha situacions que són òbvies i en què la por és totalment natural. Per exemple, si tenim davant una fera o un precipici, és totalment adaptatiu que sentim aquesta emoció. Però en un gran nombre de situacions som nosaltres mateixos o nosaltres mateixes qui exagerem les circumstàncies. Ens imaginem els pitjors escenaris i d'alguna manera els vivim en el nostre cos.

A continuació et plantejo una alternativa: deixa de pensar en allò que et fa por com una limitació o quelcom a evitar, prova de pensar com si es tractés d'una aventura o d'un experiment interessant. Si tems, per exemple, parlar en públic, viatjar sol o sola o establir noves relacions, prova de començar a pensar en aquests nous marcs mentals. Tot pot ser una aventura o una situació per experimentar i extreure'n aprenentatges. Si ho vius com una aventura o com un experiment començaràs a projectar

emocions de curiositat, intriga, entusiasme, alegria i diversió... Això permetrà que transformis els teus estats emocionals. I finalment sentiràs com el teu cos ja no es connecta amb les mateixes sensacions.

Si tu t'autoconvences que el que viuràs serà quelcom per aprendre, per divertir-se, per explorar o per descobrir, serà inevitable que l'emoció de por deixi de tenir la mateixa intensitat.

Potser necessitaràs fer alguns passos per poder apropar-te a aquest nou marc mental, però segur que a poc a poc ho aconseguiràs.

També en els casos molt extrems de fòbies o pors més intenses pot ser positiu comptar amb l'acompanyament i ajut d'un expert o experta. Però moltes vegades descuidem que en el nostre interior disposem d'un gran ventall de recursos, capacitats i destreses.

Sovint som nosaltres qui ens autolimitem i ens convencem de què no serem capaços o capaces

Tu pots superar les teves pors!

Dites i personatges populars (48)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM...que alguna cosa *fa pudor de socarrim*?

L'expressió s'aplica a tenir el pressentiment que passarà alguna cosa desagradable en un futur proper perquè s'està portant malament un assumpte. També s'utilitza quan un tema determinat no es veu prou clar i es tem que hi hagi al darrere un engany, un frau o

qualsevol altra situació més o menys misteriosa.

L'origen el podem trobar en els antics processos per bruixeria, força comuns en els segles XVI i XVII arreu d'Europa i Amèrica, promoguts en bona part per l'anomenada Inquisició, organisme jurí-

dic que depenia de l'Església Catòlica Romana. Ja anteriorment, a partir del III Concili de Toledo l'any 589, va ordenar-se als bisbes extirpar el sacrilegi d'idolatria, que estava creixent, sobretot entre les classes populars, mogudes per una banda pel fort arrelament d'antigues però ben vigents supersticions, suposadament idòlatres, i per altra banda per l'herència cultural que havia deixat un proper i encara recordat paganismes.

Més tard va reforçar-se la persecució

dels qui es consideraven practicants de doctrines herètiques, com ara els càtars, que foren durament assetjats per ordre de l'arquebisbe de Tarragona, Aspàreg de la Barca, a començament del segle XIII.

De tota manera, el moment en què s'engeguen dures actuacions contra els acusats d'heretgia pot situar-se el 1252, quan el papa Innocenci IV autoritza la tortura per arrencar confessions als acusats, amb la butlla *Ad extirpanda*.

A partir d'aquí va desplegar-se en el món cristià una aferrissada caça dels presumptes dissidents de la fe catòlica. Els eclesiàstics tenien permís per martiritzar el reu però no per matar-lo; ells entregaven els convictes confessos a les autoritats civils, que eren les qui executaven les sentències i, si no ho feien, queien en pena d'excomunió inapel·lable. La primera actuació, ja abans que l'acusat confessés, consis-

tia a confiscar-li les propietats en favor de l'Església i, més tard, es procedia al judici. Qualsevol persona podia acusar algú i, sense més prova, mitjançant la tortura, se'l forçava a confessar un delictes que potser mai no havia comès.

La Inquisició es va estendre ràpidament pel sud d'Europa, amb Ramon de Penyafort al capdavant de la insti-

tuació a la Corona d'Aragó.

No seria fins al 1478, per ordre de Ferran el Catòlic, en què s'instituí la Inquisició com a organisme totpoderós en terres hispanes, amb la finalitat de lluitar contra el judaisme, emprant mètodes de terrible crueltat i inclemència.

A Catalunya no se solia cremar les bruixes i bruixots; els acusats eren condemnats a morir a la forca i, en el millor dels casos, a la pena d'exili, però en altres indrets en què tenia major influència la monarquia catòlica espanyola, i també a la majoria d'indrets d'Europa, se'ls sentenciava a la foguera, amb la consegüent *pudor de socarrim* que deuriem despendre els cossos cremats d'aquells dissortats.

D'aquí, doncs, que l'expressió **s'assocï al pensament** que alguna cosa no va bé, en general, i que potser acabi de mala manera, com passava amb la crema de suposats i suposades practicants de bruixeria.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Retalls de vida

Maria Rius, flamant Creu de Sant Jordi 2018, finalment ens ha permès d'accedir a un projecte d'allò més personal en el qual ha treballat durant més de deu anys, com apunta Quim Noguero a l'apèndix final (p. 48) i com he pogut constatar en diverses visites a casa de la Maria aquests darrers anys. Es tracta de *Les finestres de la Maria*, abans titulat *Les finestres de la meua vida*, en què la Maria a través de vint-i-un dibuixos (i múltiples esbossos) i en Quim Noguero a través dels textos (d'allò més literaris i personals, ja que la coneix d'anys i d'haver treballat plegats en nombroses ocasions) fan un repàs a la vida de la il·lustradora, com si d'un viatge es tractés i tingués diverses parades-estacions, que se simbolitzen en les finestres (dels vagons, de l'autobús, de les cases o pisos on ha viscut...) que ens permeten d'albirar els fragments més significatius de la vida d'una artista compromesa, experimentadora, arrelada al país, de la Maria Rius i Camps,

naturalment, nascuda a Sant Pere de Riudebitlles l'any 1938. El volum, a més dels vint-i-un dibuixos esmentats (a doble pàgina, a tot color i amb tècniques variades, com les que ha anat utilitzant al llarg de la seva trajectòria professional), té un apèndix, també ben il·lustrat, obra del mateix Noguero, d'allò més interessant i necessari, ja que ens hi soluciona o apunta dubtes que ens podrien haver sorgit en llegir l'obra: què va ser primer, el text o les il·lustracions?; què destaca més dels cinquanta anys dedicats a la il·lustració de la Maria?; quants llibres ha il·lustrat?; què més ha fet en aquest camp? (professora a

l'escola Professional per a la Dona, col·laboradora a diversos diaris i revistes, impulsora de projectes com el Consell Català del Llibre per a Infants o l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya, etc.); quins trets destaquen més de la seva obra?; per què tants guardons i tantes exposicions els darrers quinze anys?, etc. etc.

Una obra necessària, que situa Maria Rius en la branca que li correspon d'aquesta Escola Catalana d'Il·lustració, que tant ha reivindicat i que tant li ha servit de model (Junceda, Lola Anglada, Mercè Llimona...), a més de la natura, la gent, els paisatges, que ha vist a través de tantes finestres, però sobretot a través del contacte directe i proper, que sempre ha buscat i que tan bé reflecteix la seva obra. Gràcies Maria per acostar-nos una mica més la teva vida i la teva obra. De ben segur que molts lectors en gaudiran com n'he gaudit jo.

Títol: Les finestres de la Maria

Il·lustracions: Maria Rius

Textos: Joaquim Noguero

Editorial: Edicions Salòria

Edició: La Seu d'Urgell, 2018

Pàg.: 58 (sense numerar)

EL GAT ENS FA RIURE DE DEBÒ

Esteve Pujol i Pons

Si senyor, el GAT ens fa riure i això és una sort pels temps que corren.

Dissabte 29 de setembre i l'endemà, diumenge, el GAT ens va fer passar una bona estona a Ca n'Humet amb *L'INSPECTOR*, obra plena d'ironia de Nicolaj Gogol, escriptor ucraïnès en llengua russa, del segle XIX.

La Montserrat Condeminas ja ens té acostumats a espectacles memorables, plens d'encerts i de bon fer; aquesta vegada també.

Una obra on a través de la sàtira i la caricatura es denuncien els (mals) usos i abusos que sovint van aparellats amb el poder. Cal dir que l'obra és antiga, però semblava que estiguéssim veient i sentint retalls de la vida política, social i econòmica d'avui dia; fins i tot, si ho voleu, ben contextualitzada en el país on ens ha tocat viure. Això de la corrupció, el suborn, la hipocresia, la mentida, l'aparença, l'egoisme... i tot el que vulgueu afegir-hi ve de lluny, de molt lluny... i de més lluny encara! Potser ens hi haurem de resignar; ja deia Ciceró que *allò que passa sempre, a tot arreu i per part de tothom pertany a la natura*. Tristament devia tenir raó.

El Josep Rossell (*Alcalde Antónovix*) i el Roger Pifarrer (*Inspector Khlestakov*) ens van tornar a enlluernar amb uns papers brillantíssims, matissats i rotunds; aquest parell no ens fallen mai (un dia ens confessareu quantes hores us calen per aprendre-us uns papers tan rellargs?).

El Ramon Marimon (*Jutge Fiórodovix*) amb aquella contenció tan mesurada i fina que el caracteritza des de

sempre. El Jaume Boadella (*Director de l'Hospital*), amb tarannà de bon noi més que evident; l'hospital devia ser un desastre, però amb ell te n'aniries on fos. La Carme Duran (*Directora de l'Escola*) va arribar al zenit expressiu a l'escena de la *seducció* amatòria del més que insinuant Inspector; admirable també com sempre, Carme; sort que la teva escola de debò era als antípodes de la de la comèdia! El Quico Rossell (*Cap de Correus*), actor d'una veterania i solidesa ben demostrada ja fa anys sobre l'escenari. El Joan M. Martí (*Cap de Policia*), contundent, molt creïble en els seus papers; hi influeix el seu aspecte respectable, venerable? La Judit Cubells (*Bobtxinska*) i l'Elvira Gordo (*Dobtxinska*) no podem pas separar-les; ens fèieu pensar en dues bessones espanyolades sense la Bruixa Avorrida; quina parella més encertada i divertida! La Xènia García (*Mària Antónovna*), una jove promesa curulla de comicitat i gestualitat; segur que ens

regalaràs moltíssimes estones d'alegria; enhorabona! L'Anna M Abelló (*Anna Andréievna*) ens va impressionar en l'encarnació d'un personatge pura caricatura de tota una manera de ser en la família i en la societat. I Xavier Martín (*Óssip*), tot discreció, saber estar i eficàcia, tal i com li tocava. Els detalls de la posada en escena eren tan adients que fins i tot els personatges, afiliats, és clar, a l'església ortodoxa oriental, feien el senyal de la creu tocant l'espatlla dreta abans de l'esquerra!

Ep, deixeu-me ser sincer i que no sembli que jo també soc un adulator fastigós: em va sorprendre l'existència de bolígrafs en temps de Gogol i Puškin; si no ho dic, algú em demanaria quant em paguen per fer-ne una crònica tan elogiosa, sense esclatxes. Doncs res, senyors, res; és que s'ho mereixen. La decoració, inexistente com innecessària; ni calia ni la hi vam trobar a faltar. Ara el Tartuf pel desembre, que també riurem a l'ombra de Molière.

LA CORAL XABEC DEMANA CANTAIRES

Tothom qui hi estigui interessat hi serà ben rebut.
Ens calen veus tant de dones (sopranos i contralts)
com d'homes (tenors i baixos). Animeu-vos-hi i veniu
a provar la veu qualsevol dimarts abans de començar
l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de
deu del vespre.

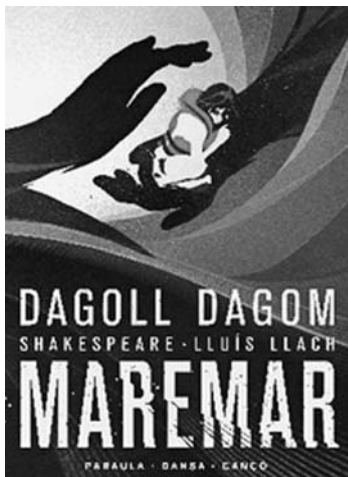
Qui canta, els seus mals espanta!

Amb permís de Teatre capital

Rosa Vallecillo

Feia molts anys que no xalava tant per una obra, musical, espectacle, de teatre. Penso que és la mida justa de música per no ser anomenat musical i té els tocs necessaris de música perquè no es pugui dir que és una obra de teatre; i a més a més amanit tot plegat amb el punt precís de dansa per combinar perfectament dins dels diversos gustos de qualsevol espectador.

La música d'en Llach sona en l'espai perfecte per trobar-s'hi com peix a l'aigua i les cançons, tants de cops escoltades i cantades, juntament amb uns cors simplement espaterrants, fan que l'estona que passes assegut al Teatre Poliorama siguin dues hores d'emoció incontenible que segur que haurien fet

aixecar de la cadira el mateix William Shakespeare, inspirador del guió, i tanmateix li hauria encantat d'anar a prendre una cervesa amb el director, actors, compositor i director musical, músics, escenògrafs i tècnics de

Maremar per gaudir junts de l'èxit dels seus respectius treballs en l'obra.

La representació és una peripècia en aquest mar tan nostre, tan bell i vell, prenyat d'intrigues, ensurts, desgràcies, vida, mort i amor tant en l'antigor com a hores d'ara. Pèricles, Príncep de Tir, desgrana l'aventura i desventura del seu exili obligat, fugint d'un tirà de la seva terra. El drama, amb final feliç, que ens ofereix la Companyia Dagoll Dagom, reflecteix d'una manera subtil però crua tot el calvari que actualment viu la Mediterrània i que tant de reüll miren les ribes europees. Francament colpidor, i recomano a tothom que conegui Dagoll Dagom, a qui agradi Lluís Llach i que tingui ganes d'emocionar-se, que en compli ara mateix les entrades; segur que em donarà la raó d'haver fet tan bona inversió.

I res més; només us ho volia dir.

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

EXUBERÀNCIA LÍQUIDA

A la darrera crònica us comentava l'exuberància vegetal, especialment comparant-la amb la nostra, i en aquesta la comparança es trasllada a la part líquida, rius i llacs.

Si el nostre riu més cabalós, l'Ebre, porta normalment uns 426 m³/s, el riu principal d'aquelles terres, tot i tenir una llargada semblant a la de l'Ebre, entorn dels 1000 quilòmetres, té un cabal mitjà de 5.250 m³/s.

Com veieu, cap comparança. A més, la seva amplària és també espectacular, ens comentaren que va entre els 200 i els 500 metres. Impressionant.

És aquest riu del qual us vaig comentar el fet de les dues nenes, en una petita barca, venent records als turistes.

Si amb el seu cabal no n'hi havia prou, heu de tenir en compte que el seu corrent és també fortíssim, i a més s'hi han d'afegir els perills que comporta la fauna que hi viu. Les aus, tot i grans, no són cap perill, però sí les serps, de considerables dimensions, així com algun tipus de rèptils, de la família dels cocodrils.

A més, suposant que pateixis un naufragi (per sort dúiem armilles salvavides) i poguessis arribar a una de les ribes, en la major part no hi ha «platja», són manigües (com diuen els tagals) amb espessos manglars.

Com veieu, una aventura; per sort, en aquells moments no penses en els perills que he comentat. Pot més l'ansia de

coneixements i descobriments com havies somniat, i vius el moment com si no hi hagués demà.

Veiérem i hi navegàrem també per un altre dels seus cabalosos rius, el Dulce, amb penya-segats espectaculars a les seves ribes, manglars i grans ocells, com els pelicans, cormorans i grans garses, a més d'iguanes enfilades als arbres. La natura a la seva màxima esplendor.

Una altra part líquida considerable que veiérem era el llac Atitlan, sis vegades més llarg que el de Banyoles i deu vegades els seus quilòmetres quadrats, que es troba a més de 1500 metres d'altitud, amb una superfície de 130 quilòmetres quadrats, 12 de llarg i una profunditat mitjana de 220 metres.

En aquest llac també hi navegàrem, i encara fou pitjor que als rius esmentats, ja que es va aixecar un oratge que feia petar el fons de l'embarcació amb l'aigua. Anàvem tan agafats als costats que en arribar a port ens feien mal les mans i braços. I no parlem de com ens va quedar allà on l'espatlla perd el seu nom.

50 moments imprescindibles de la història de Catalunya

De Jaume Clotet

Editorial Columna. Barcelona 2014

Resumit del llibre per *Lluís Valls*

No conèixer el nostre passat ens fa ignorants de la nostra història.

Intentarem explicar els fets i, per fer-ho, extractem el llibre de Jaume Clotet

“50 moments imprescindibles de la Història de Catalunya”. Capítols anteriors:

Abril17 (1)Els ibers, (2)Arriben els grecs. **Mai17** (3)La romanització, (4)Índibil i Mandoni. **Juny17** (5)Terra de Gots, (6)La invasió musulmana. **Juliol-agost17** (7)El Pare de la pàtria, (8) La primera independència. **Setembre17** (9)Pau i treva, (10)Els primers textos en català. **Octubre17** (11)La unió dinàstica entre Catalunya i Aragó, (12)La conquesta de Tortosa i Lleida. **Novembre17** (no editat). **Desembre17** (13)La batalla del Muret. (14)La conquesta de Mallorca. **Gener18** (15)La conquesta de València. (16)El testament de Jaume I. **Febrer18** (17)Les Corts Catalanes. **Març18** (18)Les vespres sicilianes. (19)Els almogavers a Grècia. **Abril18** (20)La pesta negra. (21)Els jueus a Catalunya. **Mai18** (22)El compromís de Casp. (23)La guerra civil catalana. **Juny18** (24)La immigració occitana a Catalunya. (25)L'expulsió dels moriscs. **Juliol-agost18** (26)Nyeros i Cadells. (27)La Guerra dels Segadors. **Setembre18** (28)La guerra de successió. (29)Els Decrets de Nova Planta. **Octubre18** (29)Índians: fer les amèriques. (30)El primer diari de Catalunya. **Continuem.**

La Guerra del Francès

Catalunya, com la resta d'Espanya, havia participat en la Guerra Gran del 1793 al 1795, que enfrontava les monarquies d'Europa amb la nova República Francesa per por que la revolució s'escampés a tot el continent. En un primer moment les tropes espanyoles van entrar fins al Rosselló, però el contracop francès fou fulminant; i, a part del Rosselló, van ocupar la Val d'Aran, l'Empordà i la Cerdanya fins al tractat de pau anomenat de Basilea el 1795. Aquest acord suposava el final de la guerra que desfavoria els espanyols perquè la imparable força de la revolució francesa posava en perill la integritat territorial de la península. Espanya es trobava en una situació de crisi després de la derrota de Trafalgar i, tot i les diferències amb França, Carles IV i Manuel Godoy van trobar la raó per a una nova aliança contra Anglaterra. Espanya deixaria transitar pels seus camins l'exèrcit de Napoleó per conquerir Portugal, aliat històric d'Anglaterra, a canvi de compensacions territorials portugueses, però el pacte no generava cap entusiasme. El descontentament popular amb Carles i Godoy va produir l'anomenat Motí d'Aranjuez amb el suport del futur Ferran VII i que va encendre la revolta a tot Espanya. A resultes de la insurrecció Napoleó va destronar Carles IV i el va suplantar pel seu germà Josep Bonaparte com a nou monarca espanyol i les tropes que originàriament havien d'ocupar Portugal

Escultura idealitzada del Timbaler del Bruc

es van convertir en una força d'ocupació. Hi havia nacionalistes contraris a l'ocupació i també integristes que veien el francès com a l'instrument oportú per assimilar les idees de la Revolució Francesa.

En el cas de Catalunya les tropes franceses van prendre Barcelona. Mentrestant la revolta es va anar escampant per la resta del Principat i es va convertir en el veritable govern català organitzant la defensa militar a través del sometent i la guerra de guerrilles, recaptant impostos i fins i tot encunant moneda pròpia.

Un dels episodis esdevingut llegendari fou l'anomenat combat del Bruc. El

1808 una força de 4000 homes que es dirigia a Manresa es trobava al Bruc i va ser atacada per forces del sometent, amb suport d'unitats valones i suïsses. Els francesos, pensant que eren atacats per un exèrcit superior i després de patir prop de tres-centes baixes, retrocediren. El combat guanyat es va mitificar en la figura del Timbaler del Bruc, un vailet que hauria fet creure gràcies al seu repic de timbal que les forces atacants eren molt més nombroses. Aquesta derrota va ser més simbòlica que efectiva, però va esperonar molts escèptics de Catalunya a la insurgència.

Un dels fets d'armes que va deixar més empremta a Catalunya fou la presa de Girona. Va patir tres setges, dos dels quals els va resistir, però al tercer l'any 1808 va rendir-se a l'invasor. Tot i així la resistència fou tan heroica que el mite ha perdurat fins als nostres dies.

Després de la presa de Girona la resta del Principat fou ocupat ràpidament. La presa de Tarragona el 1811 fou un dels episodis més dramàtics de tota l'ocupació perquè per culpa de la seva resistència els vençuts van ser passats a sang i coltell.

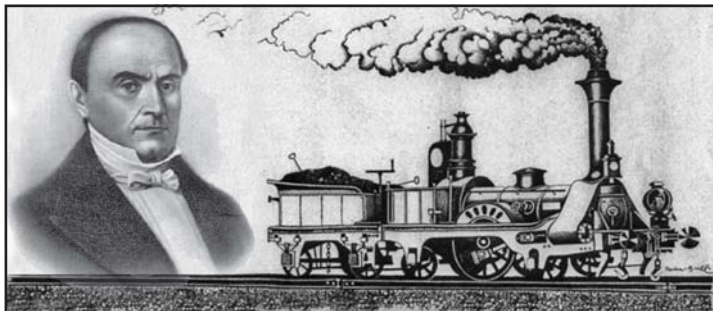
En un intent de guanyar-se els catalans, Napoleó va segregar Catalunya de la resta d'Espanya el 1812 i la va integrar a França, va instaurar el sistema administratiu francès i la va dividir en quatre departaments. També durant un temps es va oficialitzar el català.

El final de la guerra no va ser conseqüència dels fets d'armes, sinó de les derrotes militars de Napoleó a Europa.

El primer ferrocarril

Els orígens del primer ferrocarril a casa nostra i a la península s'han de buscar i agrair a l'empresari Miquel Biada, de Mataró, nascut el 1789 i resident a Cuba. La línia de tren propietat de la Compañía de Hierro de la Habana va entusiasmar tant l'empresari mataroní que va decidir de tancar tots els seus negocis, tornar cap a Catalunya i posar en funcionament una línia de ferrocarril

entre Mataró i Barcelona. La majoria d'inversors, als quals va exposar el projecte, s'hi van mostrar reticents, però Biada no es va desanimar i va viatjar a Londres on gràcies a diferents contactes va aconseguir un grup d'inversors que costejaven la meitat del projecte sempre que l'altra meitat la paguessin empresaris catalans. Finalment el 1843 les autoritats espanyoles donaren permís per començar la Gran Compañía Española del Camino de Hierro de Barcelona a Mataró y Viceversa. L'obra va ser catalogada d'utilitat pública i a la fi el ferrocarril començava a caminar. Amb l'autorització del govern i la meitat del projecte costejat per empresaris anglesos Biada va aconseguir el suport econòmic d'algun prohoms catalans, tot i l'escepticisme d'algunes institucions i la premsa locals. El 1845 ja s'havia assolit una part important del capital i de seguida s'hi va començar a treballar. Malgrat que la concessió del govern especificava que els treballadors de la companyia havien de ser espanyols, tant els engi-

Retrat de Miquel Biada i dibuix de la primera màquina de vapor que va circular per la línia Mataró Barcelona

nyers com la tecnologia eren anglesos. Els treballs no foren senzills ja que s'havien de fer més de quaranta ponts i foradar el Turó de Montgat, que passaria a anomenar-se la Muntanya Foradada; a més a més alguns dels cent seixanta propietaris per on passava la via no estaven decidits a vendre.

A banda d'aquests entrebancs, Biada i els seus socis van haver d'afrontar greus problemes econòmics interns. La corrupció del govern espanyol o els problemes monetaris que afectaven

França i Anglaterra l'estiu del 1846 van estar a punt de fer aturar el projecte i alguns inversors es van fer enrere. Malgrat totes aquestes adversitats, la voluntat fèrria i tossuda de Biada va superar tots els obstacles. Finalment la línia s'inaugurava el 2 d'abril de 1848, però Miquel Biada no va poder veure finalitzat el seu somni ja que moria sis mesos abans víctima d'una pneumònia causada per les nits passades a la intempèrie vigilant les vies per protegir-les dels sabotatges dels detractors del primer ferrocarril.

AMICS I ESCOLTES DEL MASNOU PARLEM DE BOLETS

Dissabte 17 de novembre de 2018 a les 7 de la tarda:

Conferència i mostra gastronòmica al local social de *Gent del Masnou*

Hi parlaran

Sra. M. Hernández, Sr. J.M. Barrachina, Sr. J. Rigau

Moderador: Sr. X. Noguera

XXI TROBADA ANEM A BUSCAR BOLETS

Diumenge 18 de novembre a les 9 del matí a l'aparcament davant del cementiri

Cal portar el dinar (l'esmorzar és a càrrec de l'organització). Els qui ho vulguin poden anar directament al Pla de l'Arròs, a les 9,30 del matí, Sortida en cotxes particulars

A les postres concurs de pastissos

Activitat oberta i gratuïta per a tothom

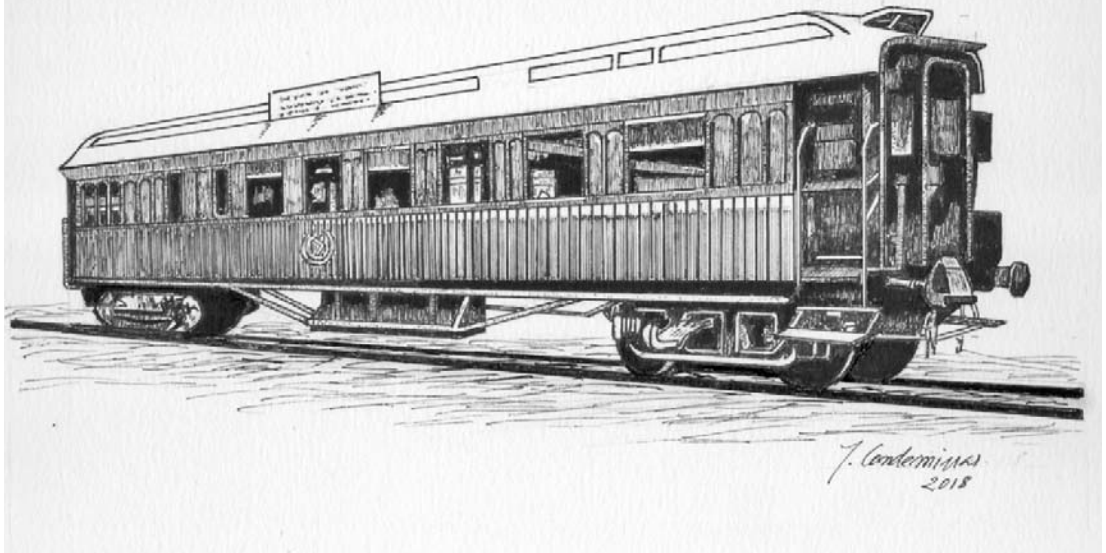
Ho organitza: *Amics i Escoltes del Masnou*

Amb la col·laboració de: *Gent del Masnou, LaCaixa i Ajuntament del Masnou*

akelamasnou@gmail.com - akelamasnou@hotmail.com - 661 053 623 (whatsapp)

EL VAGÓ DE LA DISCÒRDIA

Josep Condeminas

Generalment, quan consultem la història de la I i II Guerra Mundial, observem que les clàusules de l'armistici d'ambdós conflictes es van firmar en un vagó de tren instal·lat en un bosc de França anomenat Compiègne, la qual cosa ens podria portar a deduir que el vagó era per significar un terreny neutral, però no, res més lluny. La veritat és que la causa d'aquest costum no es va iniciar el 1918, com molts llibres d'història donen a entendre, sinó que per conèixer-ne l'origen ens hem de remuntar a la guerra franco-prusiana de 1870-1871.

Entre altres qüestions, en aquells anys França i Alemanya es disputaven les vastes i riques regions d'Alsàcia i Lorena, i hi havia el desig de França d'annexionar-se Luxemburg.

Finalment, la guerra va esclatar, però la superioritat alemanya va ser tan evident que en un any van derrotar l'exèrcit francès de manera aclaparadora, fins i tot van fer presoner el mateix Emperador Napoleó III. Per dur a cap la firma de l'armistici, els alemanys van organitzar un tren on van elaborar els terminis de la rendició francesa. Un cop a França, van obligar la delegació francesa a firmar l'armistici al mateix vagó, i això va significar una vergonyosa humiliació per a la diplo-

màcia francesa, encara que més tard es van rubricar els documents al Palau de Versalles, on de passada, i per a més inri, es va proclamar el II Imperi Alemany. L'odi entre totes dues nacions es va enquistar.

Així les coses fins arribar a la I Guerra Mundial. El Mariscal Ferdinand Jean Marie Foch, comandant de les forces aliades, utilitzava un vagó de tren, concretament de l'empresa Wagon-Lits, per traslladar-se als fronts de guerra; i, si tenim en compte que el pare de Foch havia estat un membre de la delegació francesa que havia firmat la rendició de 1871, és fàcil deduir que el Mariscal volgués venjar-se d'aquella ofensa obligant els alemanys a firmar l'armistici també en un vulgar vagó de tren. Les condicions de la rendició van ser extremament dures per als alemanys, fins al punt que la delegació nord-americana es va negar a firmar el document. El mateix Mariscal Foch va dir: *Això no és un tractat de pau sinó un armistici per a 20 anys*. Unes paraules profètiques, ja que exactament 20 anys i 64 dies més tard esclatava la II Guerra Mundial. Durant aquest període de temps, el vagó va romandre al mateix lloc del bosc de Compiègne, però, finalment, el van instal·lar en un recinte tancat per preservar-lo de les inclemències del temps.

La II Guerra Mundial va començar l'1 de setembre de 1939, i la batalla de França va durar poc més de tres mesos i, novament, el vagó de tren va adquirir notorietat. Vençuda França, Hitler va fer traslladar el vagó francès al mateix lloc del bosc de Compiègne i va obligar els mandataris francesos a firmar la rendició en aquella baluerna. Acabada la cerimònia, els alemanys van enviar el vagó a Alemanya, i durant un temps el van exposar a la plaça Lustgarten de Berlín. Posteriorment el van instal·lar en una dependència militar. Poc abans del final de la guerra, i quan aquesta ja semblava irremeiablement perduda pels alemanys, i per evitar que es pogués utilitzar novament per a una humiliant rendició, un piquet de les SS el va destruir. Acabada la guerra, el nou govern francès va buscar un vagó de les mateixes característiques que l'anterior i el va reproduir amb tota fidelitat a l'original. Actualment està instal·lat al mateix edifici que l'anterior, i està a disposició de tots els que tinguin la curiositat de visitar-lo. Naturalment no és l'original sinó una rèplica, però esperem que tampoc no serveixi per firmar ni cap victòria ni cap derrota.

Fonts consultades: el llibre "La Segunda Guerra Mundial" i Internet.

Exposicions

Fins al 29/11 MISCEL·LÀNIA. Col·lectiva de pintura

De l'1/12/2018 al 17/1/2019 Comemorativa del 200 Aniversari de la Parròquia de Sant Pere.

CONFERÈNCIES/PROJECCIONS

Diumenge 11 a les 18. Sala d'actes GDM

Per l'Himàlaia Indi en bicicleta. Un viatge a Spili, Zanskar i Ladakh. Projectió comentada pel protagonista Xavi Tarafa (més info a la pàgina 11)

L'enigma V.D.R.

Resposta a l'enigma del mes d'octubre passat:

Els follets ens van fer una mala passada i resulta que la resposta era un vertader enigma perquè no es veia gens. La resposta era: MIL. Pot ser el nombre 1000 i també el 1049 (si el llegim en xifres romanes).

Enigma de novembre:

Quatre dones van al mercat; cada dona porta quatre sacs; a cada sac hi ha quatre gats i cada gat duu quatre gatons. **Tots junts, quantes ungles són?**

Resposta: *Recordant que els gats tenen 4 ungles i comptarem en tots 1005,2 ungles*

Classes de ioga

El dimarts, de les 19:30 a les 21
Apreneu tècniques de meditació, respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset), tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.
Preu trimestral 80€ socis 70€

Inscripcions a Gent del Masnou
Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9
Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

CURSETS DE GAITA

Informació

a Gent del Masnou

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

La cuina de l'Antònia

el Cullerot

Mil fulles de rossinyols i botifarra negra

Recepta de tardor

Ingredients:

1/2 kg de rossinyols, 1 botifarra negra, 1 làmina de pasta de full, All, julivert, beixamel, rovell d'ou, aigua i sal

Preparació

Netegem i tallem els rossinyols i els posem al foc fins que deixin anar tota l'aigua. Ja reduïts, els salem i els ruixem amb una mica d'oli. A continuació hi afegim la botifarra negra esparrecada i ho sofregim tot junt. Hi incorporem l'all i julivert i, un cop feta la beixamel, també la hi aboquem. Mentre es va refredant, estirem la pasta de full i la tallem en rectangles de la mida que vulguem fer-ne els farcells. Al mig de cada làmina de pasta de full hi posem una mica del preparat amb la beixamel. La cargolem i la tanquem bé pels caps perquè no en surti el farciment. Aquest procés el repetim per a tants farcells com tinguem. Amb un pinzell, pintem amb rovell d'ou la part superior de la pasta de full i els enfornem a 180º fins que es daurin.

Podem canviar els rossinyols per altres bolets.... tots són boníssims!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

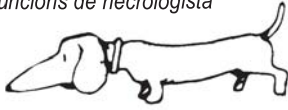
De tot per a la cuina

In memòriam

Esteve Pujol i Pons, en funcions de necrologista

Pledebuit

1994-2018

Pobre Pledebuit, ves qui ho havia de dir! Tan ocurrent, tan perspicax, tan lúcid, tan vell amic de tots els socis i els lectors del Butlletí, tants anys d'acompanyar-nos sense saltar-se cap mes de l'any. És que ja en tenia vint-i-quatre, no pas de mesos sinó d'anys; i els quissos han de ser molt sans i resistents per viure aquest fotimer d'anyades. El nostre Pledebuit era excepcional!

S'adonava de tot, recorria la Vila sencera amb observació fina –no se li escapava res– sempre amb un sentit crític –no dic pas pessimista– més que notable. Parlava clar i censurava o lloava amb llibertat total el que queia sota la seva mirada aguda.

A veure quina ens en diu el Pledebuit aquesta vegada?, pensàvem en obrir el butlletí. Alguna de fresca, segur, o potser alguna de ben calenta.

Esguardava el passat, jutjava el present i presagiava el futur. Tenia una certa obsessió pel civisme i l'incivisme; per tot el

que pogués tenir a veure amb la convivència i la ciutadania, ja fos en positiu o en negatiu. Era com un censor municipal. Sense oblidar que era també un censor molt culte i erudit, i això per a un gos és un gran mèrit.

Es notava que coneixia i estimava el Masnou i el volia millor. Des d'arran de sòl fitava els ulls en tot el que hi havia i passava al voltant. No s'avergonyia pas de ser un ca; al revés, en feia motiu d'orgull perquè gaudia d'un observatori absolutament original i privilegiat i en treia suc, a fe!

I mireu que és prou!, en voler esquivar un residu escatològic, vull dir una tifa, de la vorera del Camí Ral –tantes vegades n'havia criticat l'existència!–, no va poder evitar de ser atropellat per una bicicleta incivil que circulava per on no havia de circular –cosa que també havia censurat en una infinitat d'ocasions–; és que a la vida, fins i tot a la dels gossos, hi ha casualitats inexplicables... de tan previsibles.

Pledebuit, et trobarem a faltar. Tant de bo que el teu decés tràgic serveixi perquè el Masnou sigui més habitable, més civilitzat, més net i més humà... i més cultament caní.

Et mereixes l'homenatge d'aquestes ratlles i molt més.

Enyorarem el teu bup, bup, bup. Que et sigui afectuós el nostre comiat. Adéu, Pledebuit.

Anecdotali masnoví

Ja fa temps, al Masnou, quan la gent escombrava i regava el seu tros de carrer, vivia i treballava d'ebenista en Felipet al carrer de la Poca Farina.

Al davant del taller, com en moltes cases, hi havia una parcel·la amb un hort o jardí, dos arbres fruiters i una parra.

La parra, ja des de mitjan agost, que començava a oferir els petits gotims de dolç raïm que l'home anava tastant pensant en el dia que podria fer la verema. Els fruits s'anaven inflant i el pes dels desig es feia més vistós entre el verds pàmpols de la planta. Veïns i vianants l'envejaven i, quan el raïm va agafar el to bru del moscatell madur, el reclam era irresistible, sobretot el ramell més gros, que, com sirena a Ulisses, et deia: vine... pren-me... mossega'm!

Tot això està molt bé i el guió pot ser fantàstic, però en tota història hi ha d'haver sempre qui desfaci el somni i en aquest cas foren una colla de nanos del veïnat que van fer de nanos.

Ja feia dies que passaven, en sortir de l'escola, pel davant de la parra i la boca se'ls feia aigua en pensar quin plaer de devorar aquella garba esplèndida, de més de dos quilos, dolça i sucosa abans de dinar.

I vet aquí que un dia el més agosarat

dels nois sens pensar-s'ho dues vegades va i salta la tanca, es planta sota la parra i sense manies escapça el tou pesant i madur de fruita.

Els companys, enriolats i incrèdols, ràpidament es fan còmplices del furt; segurs que hi haurà botí per a tots i fugen com esperitats cap al refugi de la cantonada. Les rialles nervioses i la victòria de la iniciativa fan que els trapelles que han robat el tresor d'en Felipet es repensin el que han fet.

– Ostres tu, quan en Felipet vegi que no hi ha el ramell li agafarà un atac de ràbia-diu un dels nois mentre comença a mastegar un gra agafat a l'atzar.

– Em sembla que ens hem passat, em sap greu, és molt amic del meu pare.

– A la meva mare li va adobar una cadira i no li va cobrar res.

– I si el tornem i el deixem allà on era?

– Però no el podem pas enganxar, ara ja l'hem arrancat!

– El lliguem amb un cordill i ja està, no se n'adonarà.

I tal dit tal fet, amb la certesa, irresponsa-

blitat i prontitud amb què van muntar el conflicte, el desmuntaren i tots contents, amb el cor net, i cap a casa.

A en Felipet li agradava el raïm ben dolç i a l'endemà s'adonà que aquell ramell semblava que estava perdent brillantor, –potser passa set!–, i abocant una galleda d'aigua, treta del pou, al tronc de la parra, se n'anà tranquil cap a sopar. –Demà tallaré.

L'endemà, que era diumenge, quan ja portava el cistell ben replè d'un raïm preciós i deliciós, li tocà el torn al ramell rei i, quan l'agafà tot cofoi, suspesant-lo amb la mà esquerra s'adonà de la trampa.

–Què cony passa aquí?, què és això?, què collons!?

El fruit no havia patit gaire i, tot i que hi faltaven alguns grans, com si l'hagués atacat un grup de merles afamades, encara era mengívoll, però l'home no sabia què havia passat; i, després d'omplir el segon cistell, se n'anà cap a casa tot pensant amb la mosca rere l'orella, cofoi de la collita, però muntant l'enigma per explicar-lo a la dona.

Anècdota de carrer transmesa per en Santi Collado, explicada i sentida en una tertúlia de barberia a "Can Federicu" a Ocata. Transmesa, interpretada i escrita lliurement.

República

Un poble en marxa ni se suspèn ni s'atura

ANC-AI Masnou Decidim · NOV18 · elmasnou@assemblea.cat

Espai publicitari contractat. Gent del Masnou no té cap vincle amb el que s'expressi en aquesta pàgina.

Escrit d'en Jordi Sànchez després d'un any de presó

El passat 16 d'octubre, va fer un any que Jordi Sànchez i Jordi Cuixart són a la presó. Des de Lledoners, l'expresident de l'Assemblea Nacional Catalana ens va fer arribar unes paraules:

Fa un any en Cuixart i jo vàrem entrar a presó. Encara hi som i diuen que potser trigarem una mica a sortir. No patiu per nosaltres. Estem bé i forts, entre molts altres motius perquè sabem que vosaltres i molts com vosaltres hi sou fent-nos costat.

Al llarg d'aquest any us hem sentit moltes vegades a prop nostre i de les nostres famílies. Sabem apreciar la vostra solidaritat i sobretot la vostra dignitat. I és la vostra dignitat la que ens ajuda a mantenir-nos dignes, també a nosaltres, dintre de la presó.

Us demano que seguïu com fins ara, que no defalliu. Us animo a mantenir-vos vius, units i mobilitzats en l'esperança de la llibertat col·lectiva, en l'exigència del mandat polític de l'1 d'octubre i compromesos en l'horitzó de la República catalana.

No tingueu por de ser exigents, no dubteu a demanar als representants polítics i associatius unitat. Només quan hem anat junts hem tingut oportunitat de ser més. La unitat és molt difícil de construir i molt fàcil de perdre. Per això, us animo que l'exigiu incansablement i que després la protegiu perquè la unitat sempre és fràgil. I sense unitat tot

serà més difícil.

No us deixeu provocar per aquells que busquen la nostra ira. No caiguem en cap de les provocacions que l'extrema dreta i l'unionisme ens llencen cada dia. Oblidem-nos de la gent de Vox, dels amics d'en Rivera i els companys d'en Casado. Ja sabem que si fos per ells ens cremarien al mig de la places i els carrers com ho feia la Inquisició.

Si algú pretén comprar el meu silenci o espera la meva renúncia a expressar-me, a manifestar-me o a defensar activament i pacíficament el dret a l'autodeterminació del meu país, digueu-li que s'equivoca. Vull sortir ja de la presó, però no a qualsevol preu.

Heu de saber que només acceptaré com a justa l'absolució. El 20 de setembre i l'1 d'octubre no vàrem cometre cap delictes. Tot el que no sigui l'absolució serà una condemna injusta.

Mantingueu-vos forts en la mobilització, el civisme i sobretot la no-violència, especialment els propers dies o setmanes quan escoltarem la petició de penes que la fiscalia ens demana. Si perseverem en aquestes actituds, guanyarem. No ho dubteu. Gràcies per la vostra dignitat, gràcies simplement per ser-hi. Si vosaltres seguïu, jo també

seguiré. Espero ben aviat estar en llibertat amb vosaltres i agrair-vos tot el que heu fet per tots nosaltres.

Passi el que passi, junts i dignes fins a la llibertat.

Llum als ulls i força al braç

Jordi Sànchez Picanyol

Lledoners, 15 d'octubre del 2018

Dues imatges del passat diumenge 13 d'octubre dalt d'uns dels 18 cims que van triar els presos, exiliats i inculpats del Procés, que, popular i inaturalment, segueix i segueix endavant.

Penja o renova la teva senyera o estelada. I recorda-ho, no la despengis! Ara més que mai!

COMERCIANTS DEL CARRER ST. MIQUEL

CLÍNICA
DENTAL

Col·legiats

Dr. A. Claville Ingles
Dr. G. Claville Forch

Sant Miquel, 28
93 555 63 64

**CENTRE
VETERINARI
EL MASNOU**

Urgències 24h
93 555 73 52

Horari de dill. a div. de 10 a 20
Diss. de 10 a 14 i de 17 a 20

St. Miquel, 9 el Masnou 93 555 73 52
cvmasnou@gmail.com

ASSESSORIA
IGLESIAS

Fiscal. Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària
i trànsit

Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

ROCA
Xarcuteries

Sant Miquel, 25,
93 540 88 02

Mercat Municipal
parada, 41,
93 540 10 61

El Masnou

matalasseria

Grau

Descans
Llar
Puericultura

Sant Miquel, 6.
93 555 15 38

matgraumasnou@gmail.com

4colors

Ptor. Domènech Farré, 3
El Masnou
610 01 93 65 · 93 555 67 74
4colors.cat

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Jaume I, 112
93 555 80 06/16 59
08320 El Masnou - El Maresme
Lluís Valls Mari

Automoció
SANT MIQUEL
Des de 1992

Reparació
en general de
l'automòbil.
Mecànica Xapa
Electricitat

Sant Miquel, 10 el Masnou
Tel 93 540 34 36 · Fax 93 540 60 47
info@asm.cat · www.asm.cat

**REPÚBLICA
&
LLIBERTAT**

**Les paraules no es poden tancar
dins d'una gàbia. Volen soles.**

Montserrat Roig

assemblea

Dolors Bassa

Centre Penitenciari Puig de les
Basses - Mòdul de dones
Raval Disseminat, 53
17600 Figueres

Jordi Cuixart

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Carme Forcadell

Centre Penitenciari Mas d'Enric
Mòdul de dones
Travessia Comella Moro, 15
43764 El Catllar

Joaquim Forn

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Oriol Junqueras

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Raül Romeva

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Josep Rull

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Jordi Turull

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Jordi Sánchez

Centre Penitenciari de Lledoners
Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)